

příklady ke knize na
www.gradac.cz

Slavoj Písek

Access 2003

jak poznáme databáze

jak vytváříme tabulky

jak pracujeme s formuláři

jak tiskneme sestavy

jak používáme filtry

jak tvoříme dotazy

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umisťování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

Obsah

Úvod	11
------------	----

Příklady ke stažení	11
---------------------------	----

Používané konvence	11
--------------------------	----

1. K čemu Access slouží

1.1 Data v počítači	14
---------------------------	----

1.2 Databáze – skladiště na data	14
--	----

1.3 Databáze v Accessu	15
------------------------------	----

Access není tabulkový procesor!	16
---------------------------------------	----

Access je relační databázový systém	16
---	----

Shrnutí	18
---------------	----

2. Začínáme

2.1 Spuštění programu	20
-----------------------------	----

2.2 Ovládání programu	20
-----------------------------	----

Celkový pohled na Access	20
--------------------------------	----

Panel nabídek	21
---------------------	----

Místní nabídky	22
----------------------	----

Panely nástrojů	22
-----------------------	----

Podokna úloh	23
--------------------	----

Shrnutí	24
---------------	----

3. Databáze

3.1 Databáze v Accessu podrobněji	26
---	----

3.2 Existující databáze	27
-------------------------------	----

Otevření existující databáze	27
------------------------------------	----

Zavření databáze	28
------------------------	----

3.3 Nová databáze	28
-------------------------	----

Vytvoření nové databáze pomocí průvodce	28
---	----

Nová prázdná databáze	33
-----------------------------	----

Shrnutí	34
---------------	----

4.	Vytváříme tabulky	35
4.1	Průvodce tabulkou	37
	Primární klíč tabulky	38
	Vytvoření primárního klíče	39
4.2	Návrhové zobrazení tabulky	40
	Vytvoření nové tabulky	41
	Typy polí	41
	Automatické číslo	42
	Primární klíč	42
	Vlastnosti polí	42
	Indexy	45
	Uložení tabulky	46
4.3	Zobrazení datového listu	46
	Shrnutí	47
5.	Zadááme data	49
5.1	Pohyb v datovém listu	50
	Klávesnice	50
	Nastavení ovládání	50
	Myš	51
	Použití navigačních tlačítek	52
5.2	Jak naplnit tabulku údaji	52
	Nový záznam	53
	Import dat	53
	Propojená data	54
5.3	Zadávání dat pomocí grafických ovládacích prvků	55
	Zaškrtávací políčka	55
	Vstupní maska	55
	Výběr dat z kombinovaného seznamu	56
	Průvodce vyhledáváním	56
5.4	Úprava existujících záznamů	57
	Oprava záznamu	57
	Oprava opravy	57
	Uložení změn v záznamu	58
	Rušení záznamů	58

5.5 Hledání a automatické úpravy v záznamech	59
Vyhledání záznamu	59
Nahrazení záznamu	60
Shrnutí	61

6. Změny v tabulkách..... 63

6.1 Změna struktury tabulky	64
Přidání sloupce do tabulky	64
Odstranění sloupce z tabulky	65
6.2 Úprava sloupců	65
Přejmenování sloupce	65
Ukotvení sloupce	66
Změna šířky sloupce	67
Skrytí sloupců	67
Změna pořadí sloupce	67
Nastavení výšky řádku	68
6.3 Rychlé řazení dat	68
Řazení dat podle jednoho pole	68
Řazení podle více polí	69
6.4 Nastavení vzhledu tabulky	71
Vzhled tabulky	71
Vlastnosti písma	72
Shrnutí	72

7. Relace mezi tabulkami..... 73

7.1 Typy relací	74
Relace 1 : 1	74
Relace 1 : N	74
Relace M : N	75
7.2 Vytvoření relací	76
7.3 Úprava existujících relací	78
Úprava vlastností relace	78
Odstranění relací	79

7.4 Vnořené datové listy	79
Zobrazení vnořeného datového listu	79
Vnořování vnořených datových listů	80
Shrnutí	80

8. Formuláře 81

8.1 Práce s formulářem	83
Pohyb pomocí klávesnice	83
Pohyb pomocí myši	83
8.2 Nejjednodušší formulář	83
8.3 Další automatické formuláře	84
Vytvoření automatického formuláře	85
8.4 Dokonalejší formuláře	86
Průvodce formulářem	87
8.5 Úprava formuláře v návrhovém zobrazení	88
Shrnutí	89

9. Sestavy 91

9.1 Nejrychlejší sestava	92
9.2 Automatické sestavy	92
9.3 Průvodce sestavou	94
9.4 Návrhové zobrazení sestavy	95
9.5 Tisk sestav	96
Shrnutí	97

10. Zpracování dat 99

10.1 Filtry	100
Filtr podle výběru	100
Filtr podle obsahu částí pole	102
Opakované použití filtru	102
Indikace filtru	103
Odebrání filtru	103
Filtr mimo výběr	104

Filtr podle formuláře	104
Rozšířený filtr či řazení	105
10.2 Dotazy	106
10.3 Vytvoření dotazu	108
Průvodce dotazem	108
Podrobný dotaz	109
Souhrnný dotaz	110
Dotaz v návrhovém zobrazení	111
Přidávání tabulek do návrhu	111
Přidávání polí do návrhu dotazu	112
Odstranění polí z návrhu dotazu	113
Zobrazení pole ve výsledku dotazu	113
Řazení záznamů	113
Výběrová kritéria	114
Spuštění dotazu	115
10.4 Kontingenční tabulka	116
Vytvoření kontingenční tabulky	117
Filtry v kontingenčních tabulkách	120
10.5 Kontingenční graf	121
Shrnutí	122

Rejstřík.....	123
----------------------	------------

Úvod

Databázový program *Microsoft Access* si našel za dobu své existence na našem trhu již mnoho příznivců. Také jeho nová verze, *Microsoft Access 2003*, se jistě zařadí mezi užitečné pomocníky rostoucího se okruhu uživatelů, kteří v době informační společnosti potřebují pracovat s databázemi a údaje v nich obsažené přehledně prezentovat například ve formě tabulek či tiskových sestav. Pokud i vás trápí myšlenka na nesetříděnou a nepřehlednou kupu dat na vašem stole, nebo jste již dokonce podnikli první krůčky k nápravě a zakoupili si program *Access 2003*, či chcete-li se jen seznámit s novinkami v programu, který už ve vašem počítači zapustil pevné kořeny, pak jste sáhli po správné knize.

Cílem knihy je seznámit uživatele-začátečníka s funkcemi, klady i omezeními programu *Access 2003*. Pomocí rychlého, srozumitelného a přesného výkladu se čtenář naučí základům používání tohoto programu od vytváření nejjednodušších databází až po tiskové výstupy a zpracování dat pomocí kontingenčních tabulek.

S programem *Access 2003* však není možné pracovat, aniž byste ovládali alespoň základy práce s operačním systémem *Windows 2000/XP*. V této knize se obecným základům práce s počítačem nebudeme věnovat, a proto, nejste-li si jistí, jak pracovat s myší či spustit na počítači libovolný program, měli byste si prostudovat nějakou vhodnou příručku na toto téma.

Příklady ke stažení

Výklad je doprovázen celou řadou názorných ukázek, s jejichž pomocí čtenáři snáze pochopí probíranou problematiku. Většina probíraných příkladů je k dispozici ke stažení na internetových stránkách nakladatelství Grada Publishing (www.grada.cz) nebo na autorově stránce věnované této knize (www.slavojpisek.cz).

Používané konvence

Pro snazší orientaci v knize jsou použity následující typografické prvky:

- *Kurziva* označuje názvy softwaru a softwarových firem.
- **Tučně** jsou zvýrazněny důležité pojmy, internetové adresy, názvy dialogových oken, položek a tlačítek a příkazy z nabídek programů, např. **Soubor** → **Otevřít**.
- **KAPITÁLKAMI** jsou označeny názvy kláves a klávesových zkratk.

Kromě toho se v textu setkáte s množstvím ikoněk, které označují jiné typy odstavců:

Symbolem poznámky bude uveden odstavec, který rozšiřuje probíranou problematiku o nějakou zajímavost či výjimečnost.

Symbol vykřičníku upozorňuje na úskalí, se kterým se můžete při práci setkat, a je proto dobré zůstat stále ve střehu.

Vztyčený palec nabízí zpravidla nějaké usnadnění nebo tip, kterým si oproti standardnímu postupu můžete práci ulehčit.

*Tato ikonka upozorňuje na příklad, který probírané téma prakticky objasňuje. Tento příklad lze stáhnout na stránkách **www.grada.cz** nebo **www.slavojpisek.cz**.*

Tento symbol vás upozorní na shrnutí problematiky popisované v dané kapitole.